

§ 268 Dnr KS-2025-000510

014

Ansökan om utökad delegation gällande förändringar av den inomkommunala kollektivtrafiken

Kommunfullmäktiges beslut

1. Skellefteå kommun bekräftar att den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå avses att direkttilldelas det egna helägda bolaget, Skellefteå buss AB, och att förutsättningar för utökad befogenhet enligt Regionfullmäktiges beslut 2025-0617 § 108, inklusive promemoria/bilaga Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal, accepteras.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ansöka om trafikpliktsbeslut för den inomkommunala trafiken som ska direkttilldelas det egna bolaget, Skellefteå buss AB.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att upprätta avtal med Skellefteå buss AB för den inomkommunala trafiken.
4. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och genomföra de övriga av regionfullmäktiges uppsatta förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal enligt Regionfullmäktiges beslut 2025-06-17 § 108, inklusive promemoria/bilaga Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal.
5. Utfall av slutfört uppdrag återrapporteras till kommunfullmäktige.

Reservation

Andreas Löwenhök (M), Carina Sundbom (C), Kjell Bergmark (C), Christina Soldan (L) samt Jens Wennberg (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Stefan Anundi (M), Henry Andersson (M), Ramona Dolan (M), Helen Lundmark (M), Anette Lindgren (M), Kjell Lindström (M), Per-Ivar Skogqvist (M), Anette Lundqvist (M), Mikael Nöjd (M), Håkan Andersson (C), Kjell Bergmark (C), Lovisa Johansson (C), Petter Ershag (KD), Frida Löfroth (KD) samt Andreas Boman (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Andreas Löwenhöks (M) med fleras yrkande.

Inlägg

Andreas Löwenhök (M), Linnea Öhman (MP), Lorents Burman (S), Carina Sundbom (C), Kjell Bergmark (C), Christina Soldan (L), Daniel Enwall (S), Jens Wennberg (L), Hans Brettschneider (MP) samt Markku Abrahamsson (SD) yttrar sig.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2024-02-27 § 68 att ansöka hos kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten att erhålla en utökad delegation från myndigheten för att få tillstånd att bedriva inomkommunal kollektivtrafik på hela Skellefteå kommuns geografiska yta. Ansökan omfattade även att få lägga in skolskjutstrafiken och flygbusstrafiken som en del i lokaltrafiken, dvs. att även dessa linjer beläggs med trafikplikt.

Ärendet behandlades av regionfullmäktige den 2025-06-17 § 108, där beslut fattades att bevilja Skellefteå kommuns ansökningar enligt följande:

"Regionfullmäktige beslutar att den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem och att förutsättningar som finns framtagna för att bibehålla det sammanhållna kollektivtrafiksystemet är ett krav vid beslut om utökad befogenhet att ingå avtal. Regionfullmäktige beslutar att delegera Skellefteå kommun utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik inom Skellefteå kommun under förutsättning att kommunen konfirmerar att avsikten är att själva tillhandahålla eller direkttilldela trafiken till det egna bolaget"

Beslutet villkorades således med att Skellefteå kommun måste bekräfta att avsikten är att antingen bedriva kollektivtrafiken i egen regi eller att direkttilldela trafiken till det egna bolaget.

Med beslutet följer också ansvarsfördelning och tillämpning av system samt rutiner, för ett sammanhållet kollektivtrafiksystem i Västerbotten med mera enligt regionfullmäktiges beslutsunderlag, bilaga "Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal."

Förvaltningen föreslår att Skellefteå kommun bekräftar att avsikten är att tilldela kollektivtrafiken till det egna helägda bolaget, Skellefteå buss AB. Vidare bekräftar Skellefteå kommun att tilldelning kommer att ske så att de uppsatta förutsättningarna för utökad befogenhet att ingå avtal enligt regionfullmäktiges beslut följs. Dessa innehåller följande:

Att tillämpa de system som används inom den allmänna kollektivtrafiken och där Länstrafiken äger systemen

Ansvarsfördelning och funktionalitet

Planeringsfunktion inom Skellefteå kommun

Ekonomi, dvs. hur ersättning för funktion och system ska ske

Avtal och trafikpliktsbeslut

Yrkanden

Kommunstyrelsen föreslår att Skellefteå kommun bekräftar att den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå avses att direkttilldelas det egna helägda bolaget, Skellefteå buss AB, och att förutsättningar för utökad befogenhet enligt Regionfullmäktiges beslut 2025-0617 § 108, inklusive promemoria/bilaga Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal, accepteras (besluts punkt 1); att kommunstyrelsen får i uppdrag att ansöka om trafikpliktsbeslut för den inomkommunala trafiken som ska direkttilldelas det egna bolaget, Skellefteå buss AB (besluts punkt 2); kommunstyrelsen får i uppdrag att upprätta avtal med Skellefteå buss AB för den inomkommunala trafiken (besluts punkt 3); kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och genomföra de övriga av regionfullmäktiges uppsatta förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal enligt Regionfullmäktiges beslut 2025-06-17 § 108, inklusive promemoria/bilaga

Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal (besluts punkt 4);
samt att utfall av slutfört uppdrag återskärts till kommunfullmäktige.
(besluts punkt 5).

Andreas Löwenhök (M), Carina Sundbom (C), Kjell Bergmark (C), Christina Soldan
(L) samt Jens Wennberg (L) yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag.

Linnea Öhman (MP) samt Lorents Burman (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens
förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på kommunstyrelsens förslag samt Andreas
Löwenhöks (M) med fleras yrkande, och finner att kommunfullmäktige beslutar
enligt kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs och verkställs enligt följande godkända voteringsproposition: "Den
som stöder kommunstyrelsens förslag röstar ja, den som stöder Andreas
Löwenhöks (M) med fleras yrkande röstar nej".

Ordföranden finner efter votering att kommunfullmäktige beslutar enligt
kommunstyrelsens förslag.

Omröstningsresultat

Vid omröstningen avges 34 ja-röster och 26 nej-röster, 1 ledamot avstår från att
rösta, 4 ledamöter är frånvarande. Hur var och en röstat framgår av till denna
paragraf bifogade förteckning

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, kommunstyrelsen 2025-09-16 § 273
Tjänsteskrivelse, kommunledningskontoret 2025-07-01
Protokollsutdrag regionfullmäktige 2025-06-17 § 108
Bilaga, regionfullmäktige 2025-06-17 § 108 promemoria/bilaga Förutsättningar för
utökad befogenhet att ingå avtal
Bilaga, Region Västerbotten tjänsteskrivelse 2025-03-21

Beslutet sänds till

Kommunstyrelsen
Region Västerbotten, regionstyrelsen,
Kommunledningskontoret, finans och juridik
Skellefteå buss AB

Voteringsförteckning § 268

Ja röstar

Daniel Enwall (S), Jasmin Ravaghi (S), Martin Hedqvist (S), Iosif Karambotis (S), Sara Keisu-Lundh (S), Carina Lillbacka (S), Malin Berglund (S), Kenneth Fahlesson (S), Annamaria Hedlund (S), Lars Lundmark (S), Elisabeth Lundström (S), Gunilla Lundström (S), Lorents Burman (S), Kamel Mnad (S), Magnus Nilsson (S), Klas Bergman (S), Isak Rådahl (S), Daniel Sjögren (S), Fredrik Stenberg (S), Solweig Widmark Andersson (S), Peter Stensmar (S), Felicia Lundmark (S), Mats Ekman (S), Tomas Teglund (S), Annika Bray (S), Ewa Eriksson (S), Daniel Ådin (S), Ann Åström (S), Filip Palukka (V), Niklas Viklund (V), Lilian Nilsson (V), Lova Torstensson (V), Joakim Wallström (V), Linnea Öhman (MP).

Nej röstar

Stefan Anundi (M), Henry Andersson (M), Andreas Löwenhök (M), Ramona Dolan (M), Helen Lundmark (M), Anette Lindgren (M), Kjell Lindström (M), Per-Ivar Skogqvist (M), Anette Lundqvist (M), Mikael Nöjd (M), Linda Strandberg (SD), Magnus Bergmark (SD), Marcus Sehlstedt (SD), Pär Sehlstedt (SD), Markku Abrahamsson (SD), Mattias Gadd (SD), Henrik Öman (SD), Carina Sundbom (C), Håkan Andersson (C), Kjell Bergmark (C), Lovisa Johansson (C), Petter Ershag (KD), Andreas Boman (KD), Frida Löfroth (KD), Christina Soldan (L), Jens Wennberg (L),

Avstår från att rösta

Hans Brettschneider (MP).

Frånvarande

Viktoria Sundin (M), Maria Bernsson (C), Pär Brubäcken (C), Emma Lindgren (KD).

Ansökan om utökad delegation gällande förändringar av den inomkommunala kollektivtrafiken

Förslag till beslut

1. Skellefteå kommun bekräftar att den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå avses att direkttilldelas det egna helägda bolaget, Skellefteå buss AB och att förutsättningar för utökad befogenhet enligt bilaga 1 att ingå avtal accepteras.
2. Att tilldela kommunstyrelsen i uppdrag att ansöka om trafikpliktsbeslut för den inomkommunala trafiken som ska direkttilldelas det egna bolaget, Skellefteå buss AB.
3. Att tilldela kommunstyrelsen i uppdrag att upprätta avtal med Skellefteå buss AB för den inomkommunala trafiken.
4. Att tilldela kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och genomföra de övriga av regionfullmäktiges uppsatta förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal enligt bilaga 1. Utfall av slutfört uppdrag återrapporteras till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade i februari 2024 (2024-02-27 § 68) beslut om att ansöka hos kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten att erhålla en utökad delegation från myndigheten för att få tillstånd att bedriva inomkommunal kollektivtrafik på hela Skellefteå kommuns geografiska yta. Ansökan omfattade även att få lägga in skolskjutstrafiken och flygbusstrafiken som en del i lokaltrafiken, dvs. att även dessa linjer beläggs med trafikplikt.

Ovanstående ärende om förändringar av den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå behandlades av regionfullmäktige den 2025-06-17, där beslut fattades att bevilja Skellefteå kommuns ansökningar enligt följande:

”Regionfullmäktige beslutar att den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem och att förutsättningar som finns framtagna för att bibehålla det sammanhållna kollektivtrafiksystemet är ett krav vid beslut om utökad befogenhet att ingå avtal. Regionfullmäktige beslutar att delegera Skellefteå kommun utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik inom Skellefteå kommun under förutsättning att kommunen konfirmerar att avsikten är att själva tillhandahålla eller direkttilldela trafiken till det egna bolaget”

Beslutet villkorades således med att Skellefteå kommun måste bekräfta att avsikten är att antingen bedriva kollektivtrafiken i egen regi eller att direkttilldela trafiken till det egna bolaget.

Med beslutet följer också ansvarsfördelning och tillämpning av system samt rutiner, för ett sammanhållet kollektivtrafiksystem i Västerbotten, etc enligt Bilaga, Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal.

Skellefteå kommun bekräftar att avsikten är att tilldela kollektivtrafiken till det egna helägda bolaget, Skellefteå buss AB. Vidare bekräftar Skellefteå kommun att tilldelning kommer att ske så att de uppsatta förutsättningarna för utökad befogenhet att ingå avtal enligt bilaga 1 följs. Dessa innehåller följande:

Att tillämpa de system som används inom den allmänna kollektivtrafiken och där Länstrafiken äger systemen

Ansvarsfördelning och funktionalitet

Planeringsfunktion inom Skellefteå kommun

Ekonomi, dvs. hur ersättning för funktion och system ska ske

Avtal och trafikpliktsbeslut

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Ansökan om utökad delegation gällande förändringar av den inomkommunala kollektivtrafiken

Protokollsutdrag regionfullmäktige 2025-06-17 § 108

Bilaga 1: Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal

Beslutet sänds till:

Regionstyrelsen, Region Västerbotten

Kommunledningskontoret, Finans och juridik

Skellefteå buss AB

Kristina Sundin Jonsson
Kommundirektör

Samuel Lundqvist
Ekonomichef/CFO

**§ 108 Förfrågan om utökad befogenhet för den inomkommunala
kollektivtrafiken i Skellefteå samt möjlighet till trafikplikt för trafik
inom Skellefteå Kommun
RS 2182-2024**

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden fattade 2024-08-22 beslut om att uppdra åt regionala kollektivtrafikmyndigheten att bereda inkommen ansökan från Skellefte kommun avseende utökad befogenhet att ingå avtal för den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå kommun och att skolskjutsar samt flygbusstrafiken ska omfattas av trafikpliktsbeslut.

I beredningsprocessen har såväl Skellefteå kommun som Länstrafiken i Västerbotten deltagit. Vid ett beslut om utökad befogenhet att ingå avtal är det av vikt att den allmänna kollektivtrafiken fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem i Västerbotten.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Regionfullmäktige beslutar att den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem och att förutsättningar som finns framtagna för att bibehålla det sammanhållna kollektivtrafiksystemet är ett krav vid beslut om utökad befogenhet att ingå avtal.

Regionfullmäktige beslutar att delegera Skellefteå kommun utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik inom Skellefteå kommunen under förutsättning att kommunen konfirmerar att avsikten är att själva tillhandahålla eller direkttilldela trafik till eget bolag.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Lars Lilja (S), Andreas Löwenhök (M), Lars Forsgren (SD), Hans-Inge Smetana (KD), Carina Sundbom (C), Charlotta Jansson Enqvist (M), Mattias Larsson (C), Jonas Karlberg (V), Maria Lundqvist Brömster (L), Hans Brettschneider (MP), Ewa-May Karlsson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Maria Kristoffersson (C) och Petter Nilsson (SD).

Lars Lilja (S), med stöd av Lars Forsgren (SD), Jonas Karlberg (V) och Hans Brettschneider (MP), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Andreas Löwenhök (M), med stöd av Hans-Inge Smetana (KD), Carina Sundbom (C), Charlotta Jansson Enqvist (M), Mattias Larsson (C) och Maria Lundqvist Brömster (L), yrkar;

- I första hand att ärendet återremitteras för att tydliggöra Skellefteå kommuns intentioner. Om intentionen är att bedriva den regionala trafiken i egen regi, bör en dialog inledas mellan regionen och länets 15 kommuner om Västerbottensmodellens framtid. Dialogen ska utgå från en konsekvensanalys av vad ett beslut om att ge Skellefteå kommun utökad befogenhet att ingå

avtal för allmän kollektivtrafik inom kommunen innebär för övriga kommuner i länet.

- I andra hand, om återremissyrkandet avslås:
 - Att Skellefteå kommuns första förfrågan om utökad befogenhet att ingå avtal för den inomkommunala kollektivtrafiken avslås.

Beslutsgång gällande yrkande om återremiss

Ordförande frågar fullmäktige om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras, och finner att fullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Omröstning begärs. Regionfullmäktige godkänner följande beslutsgång godkänns;

Ja-röst för bifall till att ärendet ska avgöras idag.

Nej-röst för bifall till att ärendet ska återremitteras.

Omröstningsresultat

Med 38 ja-röster och 30 nej-röster, finner ordförande att fullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Se bilaga 1 till protokollet.

Beslutsgång gällande yrkande om bifall respektive avslag på ärendet

Ordförande ställer regionstyrelsens förslag mot Andreas Löwenhök mfl:s förslag om avslag, och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Nej-röst för avslag enligt Andreas Löwenhöks mfl:s förslag.

Omröstningsresultat

Med 43 ja-röster och 25 nej-röster finner ordförande att fullmäktige beslutar bifalla regionstyrelsens förslag till beslut. Se bilaga 2 till protokollet.

Beslut

Regionfullmäktige beslutar att den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem och att förutsättningar som finns framtagna för att bibehålla det sammanhållna kollektivtrafiksystemet är ett krav vid beslut om utökad befogenhet att ingå avtal.

Regionfullmäktige beslutar att delegera Skellefteå kommun utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik inom Skellefteå kommunen under förutsättning att kommunen konfirmerar att avsikten är att själva tillhandahålla eller direkttilldelat trafik till eget bolag.

Reservationer

Ledamöter och tjänstgörande ersättare i Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag och lämnar en skriftlig reservation enligt följande;

"Vi reserverar oss mot beslutet att godkänna Skellefteå kommuns ansökan om utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik inom kommunen. Västerbottensmodellen är grundläggande för länets kollektivtrafik och har framgångsrikt säkerställt samverkan mellan kommuner och regionen när det gäller planering, beställning och finansiering. Genom detta beslut hotas hela modellen, då det öppnar för att Skellefteå kommun kan bedriva kollektivtrafik på egen hand. Det innebär ett riskfyllt steg med potentiellt långtgående konsekvenser för länets kollektivtrafiksystém, inte minst genom att fler kommuner kan välja samma väg och därmed undergräva det samlade samarbetet.

Det är anmärkningsvärt att beslutet fattas utan att länets övriga kommuner involverats i en dialog om modellens framtid. En fråga av denna dignitet, som påverkar hela länet, kräver att alla berörda parter får möjlighet att diskutera och bidra till en lösning. Avsaknaden av en sådan dialog minskar tilliten till det regionala samarbetet och är en allvarlig brist i beslutsprocessen.

Vidare är ärendet otillräckligt berett. Det saknas tydliga besked om vad Skellefteå kommun faktiskt avser att göra med den utökade befogenheten. Det är fortfarande oklart om trafiken ska upphandlas, direkttilldelas ett internt bolag eller bedrivas i egen regi. Inte heller har någon konsekvensanalys presenterats över vad beslutet innebär för övriga kommuner i länet. Att fatta beslut utan denna information är oansvarigt och undergräver trovärdigheten i det regionala samarbetet.

Regionfullmäktige beslutade den 25 februari 2025 att återremittera ärendet, med uppdraget att tydliggöra Skellefteå kommuns intentioner och att föra en dialog med länets 15 kommuner om Västerbottensmodellens framtid, utifrån en konsekvensanalys. Sedan dess har inget av detta skett. Skellefteå kommun har fortfarande inte klargjort sina avsikter, och någon dokumenterad dialog med övriga kommuner saknas. I stället återförs ärendet i stort sett oförändrat. Det innebär att regionfullmäktiges uttryckliga beslut inte har följts, vilket är en allvarlig brist i den demokratiska processen. Sammanfattningsvis innebär beslutet att Skellefteå kommun ges möjlighet att gå sin egen väg inom kollektivtrafiken, ett tydligt avsteg från det regionala samarbete som Västerbottensmodellen bygger på. Det är ett beslut som riskerar att splittra länets kollektivtrafiksystém och undergräva den samverkan som varit avgörande för att säkerställa en välfungerande kollektivtrafik i hela Västerbotten. Vi beklagar djupt att regionen valt att fatta detta beslut utan att fullfölja det beredningsuppdrag som fullmäktige gett."

Särskilt yttrande

Ledamöter och tjänstgörande ersättare i Sverigedemokraterna lämnar in följande protokollsanteckning;

"Den borde ha återremitterats. Det är en fråga om att regionen inte ska syssla med tvingande solidaritet mot kommuner."

Beslutsunderlag

- §112 RS Förfrågan om utökad befogenhet för den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå samt möjlighet till trafikplikt för trafik inom Skellefteå Kommun
- §38 RUN Förfrågan om utökad befogenhet för den interkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå samt möjlighet till trafikplikt för trafik inom Skellefteå kommun
- Förvaltningens tjänsteskrivelse - Befogenhet att ingå avtal för inomkommunal trafik i Skellefteå
- Promemoria/bilaga gällande Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal
- §21 RF Förfrågan om utökad befogenhet för den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå samt möjlighet till trafikplikt för trafik inom Skellefteå Kommun

Bilaga, Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal

Vid ett beslut om utökad befogenhet att ingå avtal är det av vikt att den allmänna kollektivtrafiken fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem i Västerbotten. Detta innebär att även Skellefteå tätortstrafik är en integrerad del av systemet. En sammanställning har gjorts av vilka system, uppgifter och funktionaliteter som behövs för att detta ska kunna uppnås.

1. Sammanhållet kollektivtrafiksystem

Den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten ska vara ett sammanhållet system av kollektivtrafik. Kollektivtrafikresenären ska inte behöva navigera mellan olika system för att kunna resa.

För att uppnå ett sammanhållet system behöver samma system användas i den allmänna kollektivtrafiken i Skellefteå som i resten av länet. Detta innebär att nedanstående system behöver vara gemensamma för den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten, inklusive tätortstrafiken i Skellefteå.

System som används inom den allmänna kollektivtrafiken och där Länstrafiken äger systemen

System	Funktionalitet/Ansvar
Trafikdatabas	Gemensam för hela den allmänna kollektivtrafiken. Skellefteå kommun blir användare liksom Umeå kommun.
Realtidssystem	Länstrafikens realtidssystem används i hela den allmänna kollektivtrafiken
Skyltsystem	Länstrafiken ansvarar för skötsel och uppsättning av skyltsystem
Förstärkningsdatabas	Länstrafikens förstärkningsdatabas används i hela den allmänna kollektivtrafiken
Hållplatsregister	Länstrafiken ansvarar för hållplatsregistret i hela den allmänna kollektivtrafiken
Frida	Länstrafikens fordonsdatabas används för hela den allmänna kollektivtrafiken
Betalsystem	Länstrafikens betalsystem används i den allmänna kollektivtrafiken. Länstrafiken ansvarar för support.
APC	Länstrafikens system används i bussarna.
Kollektivtrafikbarometern	Länstrafikens kollektivtrafikbarometer används för hela den allmänna kollektivtrafiken. Egen resultatenhet för Skellefteå tätortstrafik liksom för tätortstrafiken i Umeå
App	Länstrafiken ansvarar för att det finns appar för resenärerna i hela den allmänna kollektivtrafiken.

Ansvarsfördelning och funktionalitet

Uppgifter	Utförare
Export	Länstrafiken ansvarar för alla export
Fordonskontroller	Länstrafiken ansvarar för alla fordonskontroller för den allmänna kollektivtrafiken
Kundservice	Länstrafikens kundservice hanterar all kundservice inklusive de delar som idag ej är inkluderade
Information och marknadsföring	Länstrafiken ansvarar för information och marknadsföring för den allmänna kollektivtrafiken. Detta utesluter inte att kommunen efter dialog med Länstrafiken gör satsningar utöver detta.
Intätsredovisning	I och med att länstrafikens betalsystem används sköter Länstrafiken reglering av intäkterna gentemot Skellefteå kommun
Bussgods	Oförändrat gentemot nuvarande hantering
Resevillkor (trafikstörningar)	Gemensamma resevillkor i den allmänna kollektivtrafiken
Taxor och biljetter	Hantering i enlighet med hela länet.

2. Planeringsfunktion Skellefteå kommun

En utvecklad intern planeringsfunktion etableras hos Skellefteå kommun på det sätt som planeringsfunktion finns etablerad hos Umeå kommun.

3. Ekonomi

Dagens tätortstrafik i Skellefteå har i vissa fall system som inte ägs av Länstrafiken. Behov finns av dialog om hur dessa system/ersättning av dessa system ska hanteras ekonomiskt

System/Funktion	Trafik
Betalsystem	Skellefteå tätortstrafik
Skyttsystem	Skellefteå tätortstrafik har FARA (Länstrafiken har Trivector)
Realtidssystem	Skellefteå tätortstrafik har FARA (Länstrafiken har Consat)
Resenärsapp	Länstrafikens övertar ansvar och förvaltning
Kundservice	Länstrafikens kundservice omfattar inte alla Skellefteå tätortstrafiks kanaler idag

4. Avtal och trafikplikt

Den trafik som omfattas av trafikplikt inom Skellefteå kommun ska regleras av avtal i enlighet med gällande lagstiftning.

Avtal för den allmänna kollektivtrafiken kan ej slutas för trafik som ej omfattas av ett trafikpliktsbeslut. Trafikpliktsbeslut fattas av den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Vid direkttilldelning av trafik till internt företag ska EU:s kollektivtrafikförordning följas.

Lag (2010:1065) om kollektivtrafik

4 a kap. Upphandling av kollektivtrafik

När kollektivtrafik ska upphandlas enligt EU:s kollektivtrafikförordning

4 § I EU:s kollektivtrafikförordning finns bestämmelser om behöriga myndigheters möjligheter att

2. själva tillhandahålla kollektivtrafik eller direkttilldela avtal om allmän trafik till ett internt företag (artikel 5.2)

Karolina Filipsson
Näringsliv och samhällsbyggnad

Befogenhet att ingå avtal för inomkommunal trafik i Skellefteå

RUN 376-2024

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden fattade 2024-08-22 beslut om att uppdra åt regionala kollektivtrafikmyndigheten att bereda inkommen ansökan från Skellefte kommun avseende utökad befogenhet att ingå avtal för den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå kommun och att skolskjutsar samt flygbusstrafiken ska omfattas av trafikpliktsbeslut.

I beredningsprocessen har såväl Skellefteå kommun som Länstrafiken i Västerbotten deltagit. Vid ett beslut om utökad befogenhet att ingå avtal är det av vikt att den allmänna kollektivtrafiken fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem i Västerbotten.

1. I beredningen av ärendet har en sammanställning gjorts över system, funktionaliteter och ansvar kopplat till kollektivtrafiken, vilket återfinns i bilaga till ärendet. Konsensus råder om att det är Länstrafikens system som ska användas. Länstrafiken kommer utöver dagens ansvar för olika funktioner för den inomkommunala regiontrafiken även att ansvara för samma funktioner kopplat till Skellefteå tätortstrafik.

2. Det finns ett antal system/funktioner kopplade till Skellefteå tätortstrafik där det finns behov av fortsatt process kring hur system/ersättning av system ska hanteras ekonomiskt.

3. En utvecklad planeringsfunktion etableras hos Skellefteå kommun för såväl inomkommunala matarlinjer som tätortstrafiken.

Avseende utökad befogenhet att ingå avtal för den inomkommunala kollektivtrafiken så har följande konstaterats gällande Skellefteå kommuns förfrågan om utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik.

1. I det fall Skellefteå kommun skulle få delegerad befogenhet att ingå avtal så kan kommunen inte använda sig av Länstrafiken för att genomföra upphandling och ingå avtal.

2. I det fall Skellefteå kommun avser att själv upphandla och ingå avtal för kollektivtrafiken så hänvisar den regionala kollektivtrafikmyndigheten till att Länstrafiken besitter gedigen kompetens inom området, varför det inte ses som motiverat att delegera befogenhet till Skellefteå kommun.

3. I det fall Skellefteå kommun avser att själva tillhandahålla kollektivtrafik eller direkttilldela avtal om allmän trafik till ett internt företag så behöver Skellefteå kommun konfirmera detta.

I beredningen har det tagits hänsyn till att ett beslut om utökad befogenhet att ingå avtal för den inomkommunala trafiken i Skellefteå inte ska få negativa effekter eller äventyra Västerbottens-modellen. För att bland annat säkerställa att inga negativa effekter uppstår för Västerbottens-modellen har "Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal" tagits fram och utgör en förutsättning för en utökad befogenhet.

Information om ärendet har lämnats till primärkommunala delegationens arbetsutskott 2024-11-08

samt till primärkommunala delegationen 2024-11-21. Vid dessa tillfällen har även frågor med anledning av ärendet besvarats.

Avseende Skellefteå kommuns förfrågan om att trafik som idag utformats som skolskjuts och flygbusstrafiken ska omfattas av trafikpliktsbeslut. Regionala kollektivtrafikmyndigheten ser inget hinder för att beslut om ytterligare trafik ska kunna omfattas av trafikplikt inför en ny avtalsperiod.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till regionala utvecklingsnämnden/regionstyrelsen/regionfullmäktige:

Regionfullmäktige beslutar att den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem och att förutsättningar som finns framtagna för att bibehålla det sammanhållna kollektivtrafiksystemet är ett krav vid beslut om utökad befogenhet att ingå avtal.

Regionfullmäktige beslutar att delegera Skellefteå kommun utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik inom Skellefteå kommunen under förutsättning att kommunen konfirmerar att avsikten är att själva tillhandahålla eller direkttilldela trafik till eget bolag.

Bedömda resultat och konsekvenser

En utveckling av det sammanhållna kollektivtrafiksystemet är eftersträfvansvärt. I samverkan med Skellefteå kommun har en sammanhållen genomgång gjorts av de system och funktioner som är kopplade till dagens kollektivtrafik. En ökad samverkan är en positiv utveckling. En utvecklad planeringsfunktion hos Skellefteå kommun ses som viktig för att skapa en enhetlig struktur för planering i länet. Detta är även en förutsättning enligt lagstiftningen för att Skellefteå kommun ska kunna utöva den kontroll som kommunen ska vid en direkttilldelning till eget bolag.

Resurser och finansiering

I beredningsprocessen konstateras att det finns behov av att föra fortsatt dialog om hur system/ersättning av system som idag används i Skellefteå tätortstrafik (betalssystem, realtidssystem, skyltsystem) ska hanteras ekonomiskt. Vidare föreslås att Länstrafiken ska hantera kundservicefunktionens samtliga kanaler och att ansvar för resenärsapp tas över och förvaltas av Länstrafiken.

Jämställdhet

Inga effekter.

Beredningsansvariga

Beredningsansvarig är myndighetschef vid regionala kollektivtrafikmyndigheten.

I beredningsprocessen har samverkan skett med såväl Skellefteå kommun som Länstrafiken i Västerbotten.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges protokoll 2025-02-25 § 21

PM, Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal

Regionala utvecklingsnämndens protokoll den 2024-08-22 § 112

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-03

Skellefteå kommun, kommunfullmäktiges protokoll 2024-02-27 § 68

Skellefteå kommun, tjänsteskrivelse daterad 2024-01-09 Förändring av den interkommunala kollektivtrafiken

Skellefte kommuns rapport Utformning av den interkommunala kollektivtrafiken, daterad 2024-01-16

Beslutet expedieras till

Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten

Skellefteå kommun

Länstrafiken i Västerbotten AB